

УКРАЇНА
ВАРАСЬКА МІСЬКА РАДА
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
Восьме скликання
(Дев'ята сесія)
Р І Ш Е Н Н Я

04 червня 2021 року

№ 430

Про затвердження програми
«Громадський бюджет Вараської
міської територіальної громади
на 2021 – 2025 роки»

З метою розроблення механізму взаємодії виконавчих органів Вараської міської ради та мешканців Вараської міської територіальної громади у бюджетному процесі, розв'язання найбільш нагальних та актуальних проблем, налагодження системного діалогу органу місцевого самоврядування та жителів Вараської міської територіальної громади, враховуючи розпорядження Кабінету Міністрів України 08.11.2017 №797-р «Про схвалення Концепції розвитку електронної демократії в Україні та плану заходів щодо її реалізації», керуючись пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», за погодженням з постійними комісіями Вараської міської ради, Вараська міська рада

В И Р І Ш И Л А :

1. Затвердити програму «Громадський бюджет Вараської міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки» (далі – Програма), згідно з додатком.
2. Реалізацію заходів Програми, що передбачають фінансування з бюджету Вараської міської територіальної громади, проводити в межах бюджетних призначень, визначених рішенням Вараської міської ради про бюджет Вараської міської територіальної громади на відповідний бюджетний період.
3. Управлінню документообігу та організаційної роботи виконавчого комітету Вараської міської ради щорічно інформувати Вараську міську раду про хід реалізації заходів Програми.
4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на керуючого справами виконавчого комітету Сергія ДЕНЕГУ та постійну депутатську комісію з питань бюджету, фінансів, економічного розвитку та інвестиційної політики.

Міський голова

Олександр МЕНЗУЛ

І. ПАСПОРТ

програми «Громадський бюджет Вараської міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки»

1.	Ініціатор розроблення програми:	Виконавчий комітет Вараської міської ради, депутати Вараської міської ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення програми:	Розпорядження міського голови від 27.04.2021 №109-р «Про розробку проекту міської цільової програми «Громадський бюджет Вараської міської територіальної громади на 2021-2025 роки»
3.	Розробник програми:	Керуючий справами виконавчого комітету Вараської міської ради
4.	Співрозробники програми:	Депутати Вараської міської ради
5.	Відповідальний виконавець програми:	Виконавчий комітет Вараської міської ради (управління документообігу та організаційної роботи)
6.	Учасники програми:	Структурні підрозділи ВК ВМР, КНП ВМР, депутати Вараської міської ради, мешканці Вараської МТГ, громадські організації Вараської МТГ
7.	Термін реалізації програми:	2021 – 2025 роки
7.1.	Етапи виконання програми:	Щорічно
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми:	Бюджет Вараської міської територіальної громади
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми (тис.грн.), в тому числі:	15 500,0 2021 рік – 50,0 2022 рік – 3 070,0 2023 рік – 3 600,0 2024 рік – 4 130,0 2025 рік – 4 650,0
9.1.	коштів місцевого бюджету	15 500,0
9.2.	коштів інших джерел	по факту надходжень

Вступ

Програма «Громадський бюджет Вараської міської територіальної громади на 2021-2025 роки» (далі — Програма) встановлює та регулює систему взаємодії виконавчих органів Вараської міської ради та жителів Вараської міської територіальної громади щодо реалізації проєктів за рахунок коштів місцевого бюджету.

Програму розроблено відповідно до норм Бюджетного кодексу України та Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" з використанням міжнародного досвіду щодо активізації участі громадян у прийнятті рішень та методології реалізації механізмів громадського бюджету.

У Програмі застосовуються такі терміни:

Громадський бюджет Вараської міської територіальної громади (далі — *громадський бюджет*) — це частина бюджету Вараської міської територіальної громади, з якого здійснюється фінансування визначених безпосередньо членами територіальної громади заходів, виконання робіт та надання послуг відповідно до оформлених проєктів, які стали переможцями конкурсу в межах розпорядників та одержувачів бюджетних коштів в системі головних розпорядників бюджетних коштів. Кошти громадського бюджету спрямовуються на реалізацію визначених в процесі голосування кращих проєктів розвитку громади, які надійшли до Вараської міської ради від мешканців міської територіальної громади.

Положення — “Положення про громадський бюджет Вараської міської територіальної громади” затверджене рішенням Вараської міської ради.

Проект — пропозиція, яка подана членом територіальної громади та має підтримку не менше 10 членів територіальної громади (крім автора), в якій відображено план дій, комплекс робіт, задум, ідея, викладені у вигляді опису з відповідним обґрунтуванням, розрахунками витрат, кресленнями (картами, схемами), фотографіями, що розкривають сутність задуму та (яка не суперечить законодавству, реалізація якої належить до компетенції органів місцевого самоврядування) можливість його практичної реалізації за рахунок громадського бюджету протягом наступного бюджетного року та оформлена за формою згідно із додатком 1 Положення.

Автор проєкту — дієздатний громадянин України віком від 14 років, який подає проєкт для участі в конкурсі

Конкурс — це відбір проєктів, який дає можливість відібрати кращі з надісланих на розгляд пропозицій шляхом голосування членами територіальної громади.

Координаційний комітет — створений рішенням Вараської міської ради колегіальний, постійно діючий консультативний орган, який координує процес здійснення та функціонування громадського бюджету, забезпечує дотримання Положення, контроль за відбором проєктів для фінансування, їх виконанням та попередній розгляд звіту про виконання проєктів, відібраних для фінансування з громадського бюджету.

Голосування — процес визначення жителями Вараської міської територіальної громади (громадянами України віком від 14 років, які зареєстровані або проживають на території Вараської міської територіальної

громади, що підтверджується офіційними документами – довідкою про місце роботи, навчання, служби чи іншими документами, що підтверджують факт проживання у громаді) проєктів-переможців серед відібраних проєктів шляхом заповнення бланку для голосування в електронному вигляді на визначеному вебресурсі.

Головні розпорядники бюджетних коштів – виконавчі органи Вараської міської ради в особі їхніх керівників, які отримують повноваження шляхом встановлення бюджетних призначень для виконання проєктів-переможців.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

Реформа децентралізації дала територіям відчуття власної сили й спроможності у вирішенні питань розвитку. Громади відчували свої можливості і бачать свої подальші перспективи. Втім, ми знаходимося посередині цього складного шляху до формування спроможних громад, коли важливо зупинитися, підбити перші підсумки й спланувати подальші кроки. Жодна реформа не проходить гладко, виникають проблемні питання і в реалізації реформи децентралізації, однак жителі не мають залишатися наодинці зі своїми проблемами, треба обговорювати і виносити назагал свій досвід, свої напрацювання й наболілі питання також.

У сучасному громадянському суспільстві зросла соціальна активність людей та з'явилися активісти, які мають бажання долучатись до вирішення проблем суспільства. У жителів виникають ідеї щодо того, як покращити благоустрій територій громади. Постало питання наділення жителів Вараської міської територіальної громади повноваженнями та ресурсами, що забезпечать місцевий економічний, соціальний розвиток громади, забезпечить населення високоякісними та доступними публічними, освітніми та медичними послугами тощо. Також, дозволить приймати участь у плануванні та проведенні соціальних, культурно-мистецьких, спортивних заходів тощо.

Більшість людей звикли до думки, що бюджетний процес на місцевому рівні – прерогатива лише депутатів місцевих рад. Відсутній інструмент, завдяки якому рішення до процесу бюджетування можуть активно залучати звичайних мешканців.

Соціальна активність суспільства вимагає створення дієвих інструментів співпраці та залучення громадськості до вирішення питань життєдіяльності міста.

Слабка інформаційна кампанія і як результат – низька поінформованість жителів про місцевий бюджет та його етапи.

Такий формат, як наявність умови співфінансування проєкту (у вигляді коштів чи інших ресурсів) обмежує коло потенційних учасників та по суті не є форматом залучення громадян до участі у бюджетному процесі.

Замість голосування серед жителів громади відбувається схвалення рішення про реалізацію тих чи інших проєктів уповноваженим органом, що не дає можливості для залучення громадян абсолютно на кожному етапі реалізації бюджету та його використання.

Таким чином, затвердження Програми створить інструменти для залучення громадян до бюджетного процесу, сприятиме запровадженню процесу демократичного обговорення та прийняття рішень, у якому мешканці Вараської міської територіальної громади вирішуватимуть, як розподілити визначену частину бюджету міста, та допоможе зміцнити довіру громадян до органу місцевого самоврядування.

III. Визначення мети Програми

Головна мета – інтереси та добробут громадян. Розроблення механізму взаємодії виконавчих органів Вараської міської ради та мешканців Вараської міської територіальної громади у бюджетному процесі, розв'язання найбільш нагальних та актуальних проблем, налагодження системного діалогу органу місцевого самоврядування та жителів Вараської міської територіальної громади.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки виконання Програми

Процес громадського бюджету сформує довіру громадян до місцевої влади та сприятиме кращому розумінню процесу управління громадою. Створить ефективний механізм взаємодії структурних підрозділів виконавчих органів Вараської міської ради та жителів Вараської міської територіальної громади в бюджетному процесі, допоможе у вирішенні проблем, що найбільше хвилюють жителів громади.

Є кілька кроків для застосування як безпрограшного алгоритму для реалізації громадського бюджету у Вараській міській територіальній громаді.

Крок 1. Широка та креативна інформаційна кампанія. Це один із важливих кроків, від якого залежить кількість та якість поданих проєктів від громадян. Важливо використовувати всі можливі канали комунікації: соціальні групи, пабліки в соціальних мережах, робити регулярні публікації про хід реалізації на сайті Вараської міської територіальної громади, готувати цікаві відео за участю авторів проєктів та організаторів, залучати до поширення інформації громадських активістів та громадські організації. До того ж, інформаційні заходи мають проводитись на безперервній основі.

Окрім того, в громаді можна популяризувати громадський бюджет під час проведення масових заходів (зборів громадян, сходів сіл, святкувань тощо).

Важливо, щоб до інформкампанії долучались громадяни, які підготували свої проєкти: вони мають закликати голосувати за їх пропозиції, а переможці – розказувати про результати реалізації.

Крок 2. Постійно діюча консультація для громадян. Часто буває так, що є бажання, є можливості та ідея, але людина не впевнена в чомусь, не має довіри до влади чи не знає, до кого звернутись з питанням. А тому інформація про те, куди звернутись і як отримати консультацію про написання проєктів, про їх подання або голосування, має бути максимально доступною для всіх. З цим завданням можуть впоратися спеціальні пункти супроводу. Їх кількість повинна бути достатньою, з урахуванням кількості сіл чи міст в ОТГ та мешканців у них.

На всіх етапах процесу громадського бюджету надзвичайно значимою є колосальна підтримка спеціалістів сільської ради. Спеціалісти відділів беруть на себе таку ж відповідальність, як і керівники за реалізацію проєктів. Підтримка є на кожному з етапів: від самого початку зародження ідеї до звітування про вже реалізований проєкт.

Крок 3. Проєкти мають бути загальнодоступними, а результатами реалізованих може скористатись будь-хто з жителів громади.

Для прикладу: порівняємо можливості для голосування у звичайного жителя громади та, наприклад, у навчального закладу. Звісно, що змагатися з проєктами від представників комунальних, зокрема й навчальних закладів, які здатні різними способами мобілізувати, наприклад, батьків учнів, сенсу немає. Але від цього втрачається головний сенс реалізації цього інструменту – залученість і довіра. Не потрібно боятися вносити зміни та постійно вдосконалювати Положення про громадський бюджет, адже процес реалізації громадського бюджету – як живий організм, що має властивість змінюватися в залежності від зовнішніх факторів, внутрішніх змін та ситуацій у громаді. Це дозволить зробити реалізацію цього інструменту такою, щоб він ідеально підходив саме для місцевої ситуації і був локально адаптованим до Вараської міської територіальної громади.

Крок 4. Чесне та об'єктивне голосування за проєкти. Оскільки переважно в громадах більш популярним є паперове голосування, ніж електронне, то необхідно завчасно подбати про умови для чесного та об'єктивного волевиявлення. Адже це довіра громади, а її дуже легко зруйнувати і важко завойовувати.

Серед інновативних практик у забезпеченні об'єктивності можна виділити можливість голосувати відразу за декілька проєктів. Такий підхід збільшує ймовірність проходження до етапу реалізації дійсно важливих та креативних ідей.

Крок 5. Звітування. Цей етап є надзвичайно важливим у формуванні довіри громадян до громадського бюджету. Публікація на сайті громади повинна відбуватись на кожному етапі реалізації громадського бюджету. Це дасть можливість зробити процес прозорим і зрозумілим для кожного мешканця Вараської міської територіальної громади. Також, проводити публічне звітування, де можуть бути присутні як автори проєктів та їх головні виконавці, так і всі охочі жителі громади. Такий формат забезпечує встановлення діалогу між учасниками, є можливість принагідно обговорити напрямки, які варто вдосконалити, збільшує рівень довіри жителів громади до влади та спрацьовує в рази краще, ніж гарно продумана інформаційна кампанія.

Ефективною промоцією може бути звітування про реалізовані проєкти в цікавій формі, інформування про них, публічне заохочення авторів (вручення подяк, грамот за участь), поширення тематичних буклетів та іншої друкованої продукції серед населення.

Дорожня карта реалізації громадського бюджету у Вараській міській територіальній громаді

Промоційна та інформаційна кампанії

1.1	Ознайомлення мешканців з основними положеннями та принципами громадського бюджету	протягом строку дії Програми
1.2	Інформування про хронологію громадського бюджету з етапами і датами проведення заходів	протягом строку дії Програми
1.3	Розповсюдження інформації щодо перебігу та результатів процесу громадського бюджету	протягом строку дії Програми
1.4	Обговорення поданих проєктів	червень – серпень
1.5	Технічна підтримка та супровід	протягом строку дії програми

Подання проєктів

2.1	Розміщення форми подання проєкту в електронній версії на офіційному вебсайті Вараської міської ради	січень – лютий
(в 2021 році - червень)
2.2	Подання проєктів відповідно до форми, вимог до проєкту з урахуванням обсягу коштів:
- поштою за адресою м. Вараш, майдан Незалежності 1 з поміткою "Громадський бюджет.";
- електронною поштою у вигляді відсканованих оригіналів документів з поміткою "Громадський бюджет" на електронну адресу, зазначену в оголошенні про проведення конкурсного відбору проєктів, що розміщується на офіційному сайті Вараської міської ради	квітень – травень, протягом 45 днів
(в 2021 році червень-липень)
2.3	Розміщення на офіційному вебсайті Вараської міської ради відсканованих заповнених форм проєктів або в електронному вигляді, за винятком сторінок, які містять персональні дані авторів (співавторів) проєктів	квітень – червень
(в 2021 році червень-липень)
2.4	Технічна підтримка та супровід	протягом строку дії програми

Перевірка проєкту

3.1	Здійснення попередньої перевірки проєктів	квітень – червень
(в 2021 році червень-липень)
3.2	Внесення (в разі необхідності) коректив до форми подання проєктів	протягом 5 днів
3.3	Подання відсканованих заповнених форм проєктів або в електронному вигляді до виконавчих органів Вараської міської ради, до повноважень яких належить реалізація проєкту	із дня отримання проєкту
протягом 3 робочих днів після
формальної перевірки проєкту
3.4	Заповнення карток аналізу проєктів, надання обґрунтованих рекомендацій щодо можливості реалізації проєкту	червень – серпень,
протягом 20 робочих днів із дати
отримання проєкту
3.5	Уточнення інформації, необхідної для аналізу та оцінки проєктів, і надання заповнених карт аналізу проєктів до відділу інформаційно-аналітичного забезпечення	червень – серпень, протягом
5 робочих днів
3.6	Складання реєстру позитивно та негативно оцінених проєктів	червень – серпень
3.7	Затвердження списків позитивно і негативно оцінених проєктів	серпень
3.8	Розміщення на вебсайті Вараської міської ради у рубриці "Громадський бюджет" списків позитивно і негативно оцінених проєктів та відсканованих заповнених карток аналізу проєктів	серпень – вересень
3.9	Технічна підтримка та супровід	протягом строку дії програми

Голосування за проєкти та підрахунок результатів

4.1	Організація голосування шляхом:
- голосування в рубриці "Громадський бюджет" вебсайту Вараської міської ради;	вересень – жовтень
4.2	Встановлення підсумків голосування шляхом підрахунку балів, відданих за кожний проєкт	жовтень – листопад
4.3	Затвердження списків проєктів з урахуванням результатів голосування	жовтень – листопад

4.4	Розміщення на сайті Вараської міської ради результатів голосування	листопад – грудень
4.5	Технічна підтримка та супровід	протягом строку дії програми
Реалізація проєктів та оцінка процесу		
5.1	Визначення відповідальних за реалізацію кожного проєкту-переможця	листопад – грудень року, що передує року виконання проєктів-переможців
5.2	Обов'язкове включення головними розпорядниками коштів до бюджетних запитів на відповідний бюджетний період проєктів-переможців, враховуючи вимоги чинного законодавства	Відповідно до вимог статей 75, 76, 77 Бюджетного кодексу України
5.3	Виконання проєктів-переможців	Протягом бюджет-ного року
5.4	Подання звітів про виконання проєктів-переможців до Координаційного комітету	до 20 числа місяця, що настає за звітним періодом
5.5	Розміщення звітів про виконання проєктів-переможців на офіційному сайті Вараської міської ради	не пізніше 5 днів після подання до Координаційного комітету
5.6	Технічна підтримка та супровід	протягом строку дії програми

V. Перелік завдань, заходів Програми та очікувані результати її виконання

Таблиця 1

№ з/п	Найменування заходу	Строки впровадження	Виконавець	Орієнтовна вартість заходу, тис.грн.					
				Всього	в тому числі за роками				
					2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Промоційна, інформаційна та консультативна кампанія	2021 – 2025	Управління документообігу та організаційної роботи ВК ВМР, відділ інформаційної політики та комунікацій ВК ВМР, департамент культури, туризму, молоді та спорту ВК ВМР	500,0	50,0	70,0	100,0	130,0	150,0
2	Реалізація проєктів-переможців	2021 – 2025	Структурні підрозділи виконавчого комітету	15 000,0	0	3 000,0	3 500,0	4 000,0	4 500,0
Всього				15 500,0	50,0	3 070,0	3 600,0	4 130,0	4 650,0

Очікувані результати виконання Програми

Таблиця 2

№з/п	Найменування завдання, заходу	Найменування показників виконання завдання	Одиниця виміру	Значення показників					
				Всього	в тому числі за роками				
					2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Промоційна, інформаційна та консультативна кампанія	Кількість нарад, круглих столів, семінарів, інформаційних тренінгів тощо	шт.	50	10	10	10	10	10
7	Реалізація проєктів-переможців	Кількість проєктів	шт.	40	-	10	10	10	10

Ресурсне забезпечення міської Програми

Таблиця 3
тис.грн.

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми					Усього витрат на виконання програми (тис.грн.)
	2021	2022	2023	2024	2025	
1	2	3	4	5	6	7
Обсяг ресурсів, всього, в тому числі	50,0	3 070,0	3 600,0	4 130,0	4 650,0	15 500,0
бюджет Вараської міської територіальної громади	50,0	3 070,0	3 600,0	4 130,0	4 650,0	15 500,0
інші бюджетні кошти (розшифрувати)	По факту надходжень					
кошти не бюджетних джерел	По факту надходжень					

VI. Напрями діяльності та заходи Програми

Таблиця 4

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів	Виконавці	Джерела фінансування	Всього	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість, тис.грн.), в тому числі по роках					Очікувані результати
						2021	2022	2023	2024	2025	
1	Впровадження громадського бюджету у Вараській міській територіальній громаді	Промоційна, інформаційна та консультативна кампанія	Управління документообігу та організаційної роботи ВК ВМР, відділ інформаційної політики та комунікацій ВК ВМР, департамент культури, туризму, молоді та спорту ВК ВМР	Бюджет Вараської міської територіальної громади	500,0	50,0	70,0	100,0	130,0	150,0	Розроблення механізму взаємодії виконавчих органів Вараської міської ради та мешканців Вараської міської територіальної громади у бюджетному процесі, розв'язання найбільш актуальних проблем, нагальних та системного діалогу органу місцевого самоврядування та жителів Вараської міської територіальної громади. місцевий економічний, соціальний розвиток
		Реалізація проєктів-переможців	Головні розпорядники бюджетних коштів, ВК ВМР			0	3 000,0	3 500,0	4 000,0	4 500,0	
		Всього					15 500,0	50,0	3 070,0	3 600,0	

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію дій по виконанню заходів Програми здійснює керуючий справами виконавчого комітету Вараської міської ради.

Контроль за цільовим та ефективним використанням коштів, що виділяються з бюджету Вараської міської територіальної громади, здійснюється головним розпорядником бюджетних коштів, постійною депутатською комісією Вараської міської ради з питань бюджету, фінансів, економічного розвитку та інвестиційної політики, профільними постійними депутатськими комісіями Вараської міської ради.

Виконавці, відповідальні за реалізацію заходів Програми, щоквартально до 5 числа місяця наступного за звітним періодом надають інформацію про хід їх виконання в управління економіки та розвитку громади виконавчого комітету Вараської міської ради для подальшого узагальнення результатів виконання заходів Програми.

Управління документообігу та організаційної роботи виконавчого комітету Вараської міської ради готує щорічний звіт про результати виконання Програми.

Контроль за ходом виконання Програми здійснює керуючий справами виконавчого комітету Вараської міської ради.

Секретар міської ради

Геннадій ДЕРЕВ'ЯНЧУК